

# HEJÉRMÉNYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben,		vidéken:	
1 óra	2:50 K	1 óra	2:50 K
1 évre	30 K	1 évre	30 K

✓ Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felölts szerkesztő: Hajós József.

## Politika a szószéken.

cimen a fehérvári Népszava vezérelkezett, ilyen tönushán: „figyelmeztüljük a papokat, hogy ne gondolják, hogy a templomban elszámolva butíthatják a népet. Ennek vége!... és ha a prédikáció ezentúl sem fog tartózkodni a reakció és általában a politikától, akkor... mi is prédikációkat fogunk tartani a templomokban, de azoktól aztán nagy futhatnékja lesz a papnak.“

Már megszoktuk, hogy odaát érvek helyett kanászostort patotogtat egy kis niemand. Talán azt hiszi, hogy minden pap halálra rémülten: örök fogadalmat tesz, hogy ezentúl csakis radikális, „progresszív“ predikációkat mond és a hívetei a vörös szocialisták pártjába való tömeges belépésre buzdítja?

Nem is foglatkozunk ezzel a bárgyu ijesztgetéssel, ha nem volna országosan fellépő tünet. Január 26-án az összes szegedi lapok (egy kivételével) a szocialdemokrata párt aláírásával, egy durvahangú figyelmeztetést közöltek, melyben a papokat megfenyegetik, hogy ha a templomban „politizálnak“ mernék, akkor ők elfoglalják a templomokat és ott fogják hirdetni vörös tanácsokat, a dogmamentes erkölcsöket, az igazi viágóságot.

Nyilvánvaló, hogy itt központi irányításra, felsőbb parancsra próbálják ijesztgetni a papokat a vörösek. Porzós írást, hogy a vörösök a papokat a katolikus papokat terrorizálják. A zsidó pap „politizál“ a zsinagógában. A fehérvári Népszava is kifejezetten csak a katolikus templomokban való politikázás ellen cikkezik.

Assabban, vészreklékben kanászokdó úr! Tisztázzuk kissé a fogalmakat! Mi az: „politizálni“? Mi is azt valljuk, „hogy a templomot politikálással profanálni nem szabad!“ Aki politikálni akar, az ne templomi szószéken mondja el a véleményét. A szószék nem a politikázás helye, hanem az Isten igéjének szentélye; ott ne korteskedjék és ne demagógoskodjék senki!! Elítéljük azt a papot, aki a szószéken pl. a munkapártot védelmezne, vagy a IS-er párt mellett agitálva. Ismétéljük: a szószék nem erre való. A pap összehívhatja a hívetei az olfások körbe, gazdakörbe, kath. körbe, legényegyesületba, népgyűlésbe és ott elmondhatja a politikai felfogását, ott eszmecsereket folytathatnak. De mindez nem a templomba való, mert az a hit szentélye.

Ellenben a templomba való a hitvédelmi beszéd, vagyis a hit örök igazságainak észszerű érvek alapján való ismertetése és az ellenérvek megdöntése. Ez minden vallású lelképásztornak legelemből kötelessége; ezt még az elfogulatlan iszentagádó ellenfél is kénytelen elismerni. Így pl. az anyagelvi iszentagádók és lélektagádók érveit kötelessége a papnak — a zsidó, unitárius, mohamedán papnak egyaránt — a szószéken is megdönteni, már csak azért is, hogy a hallgatóit észszerűbb hitre s ezzel babonáitán vallásosságra nevelje. A hitvédelmi (apologétikus) beszédek jogosságát az emberi gondolkodás történetének minden korszakában, még a legmervebb tagadós álláspontján levő elmek is elismerték. A hitvédelmi templomi beszédek története olyan ósrégi, mint a vallás története, mert minden korban voltak hívők és hitetlenek. Ne gondolja a vörös tábor, hogy a hitetlenséggel kacérkodó „világiasztárság“, modern szocialdemokrata és radikális vívmány vagy találmány. Nem! A tagadás ósrégi, de felette minden időben győzött az észszerű hit.

Igenis a papnak szent kötelessége hitvédelmi beszédeket tartani, vallási alapon álló erkölcsöt hirdetni. Kötelessége a papnak: a lelket, Istent, terméketlenül, világot tagadó anyagelviséget és racionalizmust megdönteni.

„Hitvédelmi beszéd“ a politikai szószéken nem jól tudják ottát a vörös tábor, hogy a vörös szocializmus merve anyagelvi alapra épített rendszer, mely Istent, lelket, vallásrészletet nem fogad el. A helyi Népszava vasárnapi vezércikkében is olvassuk: „Mi az Istenben (kis I-vel) való hitet már itt a földön megvalósítható magasztos eszmék által igyekszünk kiváltani, egy példón és az erkölcsökre fektetjük a fésűlyt.“ — Hat azt hiszi a vezércikkző, hogy az Istenben való hitet is lehet „pótló“val ellúntani a hívő emberek lelkeiből? Ilyen naiv badarságot még a tojaspótlék, Villagkávó, kocka, a Magzi, a sítópör, a Frank kávé stb. stb. szaroztatumok mai klasszikus korában sem szabad komoly embernek írnia.

Úgy látjuk, hogy odaát az Isten-pótlékkal épen úgy utaznak megfizetett vezérek, mint ahogy a vígécék tojaspótlékban utaznak — reb chert. Nekik az istenagádás fizet-melivel apró államtitkár embriök politikai karréit csinálnak.

Ha tehát a pap a szószéken

hitvédelmi beszédet mond és az anyagelvi irányzatoktól igyekszik észszerű érvekkel távolartani a hívetei, ha rámutat a szocialdemokrata anyagelviségére, ha bizonyítja és védelmezi az iskolai vallásérköltési oktatás szükségességét, ezzel nem politikizál, hanem hitet védelmezt. Ha a munkásnak a pap azt hirdeti a szószékről, hogy ne engedje magát, merőben géppé alaksonyítani, aki beéj a napi bérrrel, amelyért dolgozik, hanem a jogos béren felül: lelke érdekeivel is törődjék, tanuljon, nemesítse a lelkét és amikor földi jélétért küzd — jól teszi! — ne felekezze meg az örökkevalóságáról, hitről, lelkiismeretről: ekkor a pap a keresztény szocializmust hirdeti s nem politikizál.

A szocializmus keresztény eszme. Jól írta az öskeresztényekről az „Ember tragédiájában“ Madách:

„Kik a dicsúszban hymnuszt énekelnek,  
Míg a bész tigris kibékült kilepi,  
Új eszmét hoznak a testvériséget,  
Es az egynek felszabadulását,  
Melyek meg fogják rúzni a világot.“

Ne tévesszük össze a hitterjesztést és a hitvédelmi-t a politikálással! Ha pedig a hitvédelem szükségkép a szocialdemokratainak arnyoldalaira is rámutat, ez nem a mi hibánk, hanem Marxé. Angélsó s mind azoké, akik azt merve anyagelvi hitben alapra állították. Kézen fogták a modern vörösszocializmus hitét, hogy a szocializmus csak a világegyetn körülszakerítve van helyesülők. Ezt az állításunkat a vörös urak különös figyelmébe ajánljuk.

Igaz, lehet a vörös és a fehér szocializmusról a szószéken zöfideket beszélni, az olyan zöfidséget mi is elítéljük, mint ahogy elítélünk minden olyan beszédet, melyet ásatág-sálabakterokból magoltak be kiúli: kéllen koponyák. Ilyen ócskaság ma már a vörösszocialisták szentírása is, mely az anyagelviség virágkorában készült, mikor a tapasztalati lélektan-nagy-mesterei annyira elfogultak voltak, hogy bonckéssel keresték a hullában a lelket. Ezt a nagyrev lélektagadást, melyre Marx is épített, romhalmazzá robbantotta a modern tudományos élettan és a modern lélektan.

Hágyjon fel a túldólad a komikus fenyegetéseivel! Krisztus papjai megvédtek a keresztény hitet világhatalmas római császárok üldözése közt is; megfogják védelmezni bármí áron, tppó vörös pártfikrikák terrorjával szemben is. E hitvédelemben segítségünkre lesz maga a

hívő szocialdemokrata munkás is, akik azért is öntudatosok, mert észszerű hitüket merik megvallani. Hajós.

## PAJZS mester, mint „szókimondó asszonyosság.“

Hát bizony igaza volt a Főjermegyei Naplónak, amikor Pajzs mestert kuruzsolónak nevezte a politika terén. A tisztelet politikai csecesémő, a szocialdemokraták törvénytelen szülötének, a helybeli radikális pártnak elnöke — ismét olyan politikai iskolázatlanságról tett tanúságot, hogy nemcsak a jelen levő államtitkár és a pártok központi kiküldöttei, de maguk az őt ismerő elvtársak is csak hűledezték elszólásai hallatára.

A Vörös Tanács, ugyanis erőli tanácskozott, hogy kié legyen a kormánybiztosi állás. A szocialdemokraták központi kiküldötte a párt nevében azt követelte, hogy a két törvényhatóság vezetése egy kézben maradjon, s ez a kéz — természetesen! (no ná!) — elvtársi legyen. Pajzs mester az ő szóközt, kelemetlen hangsulyzásával ezzel szemközt erőlyesen azt követelte, hogy két kormánybiztos legyen, a városi szoc. demokrata, a megyei azonban radikális. Követelését meg is indokolta. E ért a megközlésért mi nagyon hallásak vagyunk; de annál jobban szivták a fogukat elvtáraink és az elvtársak.

A szókimondó asszonyosság, ugyanis azt mondta, hogy „Mindnyájan azt imádkozunk, hogy (6!) az áhitatos mester! Szegő) hogy mindenki szocialdemokrata legyen, de má még a szocialist eszmék a közép osztályban nem tudtak eléggé gyökereket verni, s különösen az intellektuál-osztály lelkebe nekünk kell ezeket az eszméket beleültetnünk.“ — Ha éppen ezért a központi szocialdemokrata párt vezetőségnek nem volt bátorsága a lejáánított kormányt teljesen átvenni, akkor annál kevesebb lehet itt, nálunk, ahol a polgárság má még annyira távol áll a szocialdemokrata eszméktől, ahol a reakciónak olyan erős táborával kell megküzdenünk, egy kézben összpontosítani a két törvényhatóság vezetését.“ Hogy pedig a kettévadásztás miatt torzalkodás a két tábor között nem lesz, arról mi már gondoskodtunk: majd kinevezünk mi a kormánybiztos mellé egy 15 tagú bizottságot, amely majd megadja neki az irányítást. Mi leszünk a kormánybiztos, nem a kinevezendő személy... így meglesz közöttünk az egyetértés, amint eddig is megvolt.

